3.2. RAVİ SAYISINA GÖRE HADİS ÇEŞİTLERİ

3.2.2. Ahad Hadis

Ahad, "bir tek" anlamına gelmektedir. Ravi sayısı her tabakada bir veya birden fazla olan fakat mütevatir seviyesine ulaşmayan hadislere **ahad hadis** denir.[20] Hadislerin büyük bir bölümü mütevatir şartlarını taşımayan ahad hadislerdir. Hz. Peygamber'in *"Sizden biriniz beni anne-babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe (tam anlamıyla) iman etmiş olmaz."*[21] sözü ahad hadise örnektir. Bu hadis, her nesilde en az iki ravi tarafından rivayet edilip mütevatir derecesine ulaşmadığı için ahad hadis olarak nitelendirilmiştir.[22]

Ahad hadisin türlerinden biri meşhur hadistir. Meşhur "insanlar arasında tanınan, bilinen" anlamına gelmektedir. Her tabakada en az üç ravisi bulunan veya başlangıçta tek ravisi varken sonradan mütevatir gibi şöhret bulan hadislere **meşhur hadis** denir. Sahabi ravisi sadece Hz. Ömer olan ve ondan sonraki nesillerde mütevatir gibi yaygınlaşan *"Ameller niyetlere göredir."*[23] hadisi buna bir örnektir. Meşhur hadis, mütevatir derecesine ulaşamadığı için ravilerinin güvenilir olması hâlinde sahih kabul edilir.[24]

Etkinlik-2

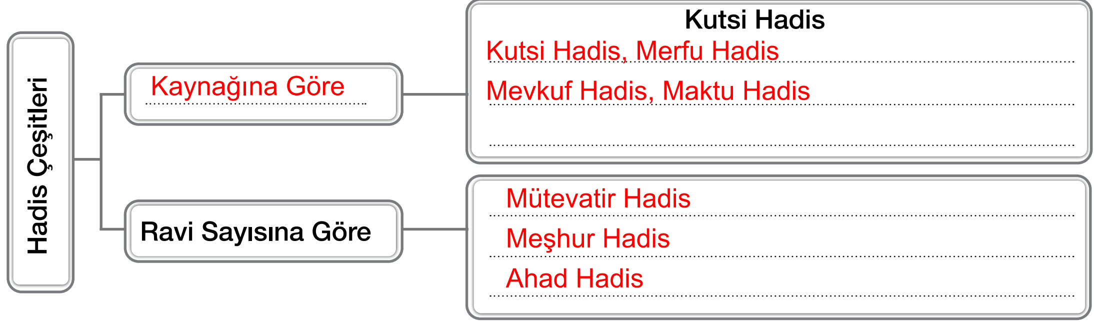

Amaç	Ravi sayısına göre hadis çeşitlerini ve hadis ilmindeki yerini belirleyebilme
Yönerge	**Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek etkinliği gerçekleştiriniz.** 1. Öğretmeniniz rehberliğinde en az dört grup oluşturunuz. 2. Ravi sayılarına göre hadis çeşitlerinin aralarındaki farkları listeleyiniz. 3. Ravi sayılarına göre hadis çeşitlerinin hadis ilmindeki yerini araştırınız. 4. Araştırmada kullanacağınız araçları belirleyiniz. a) Araştırmanızda okul kütüphanesinden ya da öğretmeninizden temin edebileceğiniz Hadis Usûlü eserlerinden yararlanabilirsiniz. 5. Bulduğunuz bilgileri teyit ederek kaydediniz. 6. Ulaştığınız sonuçları diğer gruplarla paylaşınız.
Değerlendirme	**Aşağıdaki bilgilerde bulunan yanlışları tespit ederek doğru olan ifadeleri altlarındaki boşluklara yazınız.** ● Meşhur hadis, bütün rivayetlerde sahabeye dayanan ve yalan söylemesi mümkün olmayan kalabalık ravilerce sonraki nesillere ulaşan hadislerdir. .... ● Her tabakada en az iki ravisi bulunan veya başlangıçta tek ravisi varken sonradan yalan söylemesi mümkün olmayan ravilerce rivayet edilerek şöhret bulan hadislere mütevatir hadis adı verilmektedir. .... ● Ahad hadis her tabakada bir veya birden fazla ravisi olan fakat meşhur seviyesine ulaşmayan hadislerdir. ....

Kontrol Noktası

1. soruyu aşağıdaki kavram haritasına göre cevaplayınız.

1. Hadis çeşitleriyle ilgili boş bırakılan kısımları tamamlayınız.

2. soruyu tablo üzerinde cevaplayınız.

2. I. tabloda hadis senetlerinde yer alan ravi tabakası ve sayıları ile ravinin senette kullandığı bazı ifadelere, II. tabloda ise hadis çeşitlerine yer verilmiştir. I. tablonun başındaki noktalı yerlere II. tabloda bulunan hadis çeşitlerinden uygun olanların harfini yazarak eşleştiriniz.

I.						
Senette Yer Alan Ravi Tabakası ve Sayıları						Ravinin Senette Kullandığı İfadeler
		4. Nesil Raviler	3. Nesil Tebeuttâbiin	2. Nesil Tâbiin	1. Nesil Sahabe	
Meşhur Kavlî Merfu ...g...	1.	3 ravi	3 ravi	3 ravi	3 ravi	Allah Resulü şöyle buyurdu.
Meşhur Fiilî Merfu ...f...	2.	Bir topluluk	Bir topluluk	Bir topluluk	1 ravi	Resulullah'ın şöyle yaptığını gördüm.
Ahad Fiilî Merfu ...a...	3.	2 ravi	2 ravi	1 ravi	1 ravi	Resulullah'ın yanında şöyle yaptık, tebessüm etti.
Ahad Takrirî Mevkuf ...e...	4.	2 ravi	2 ravi	2 ravi	-	İbni Abbas (ra) şöyle yaptı.
Ahad Maktu ...ç...	5.	2 ravi	2 ravi	-	-	Tâbiinden Zühri'den mevkuftur.

II.		
a. Ahad, Fiilî Merfu	b. Ahad, Fiilî Mevkuf	c. Ahad, Kavlî Merfu
ç. Ahad, Maktu	d. Ahad, Takrirî Merfu	e. Ahad, Takrirî Mevkuf
f. Meşhur, Fiilî Merfu	g. Meşhur, Kavlî Merfu	ğ. Mütevatir, Fiilî Merfu